

I. számú melléklet a 19/2025. (X.17.) VMB Határozathoz

ÜZEMELTETÉS MUNKÁLATOK ALATT - PÁLYAMŰKÖDTETŐI KAPACITÁSIGÉNY FELHASZNÁLÁS

nemzeti szabály

Dokumentum száma: VME-02-04-NS-2025/1-v.1.0.

VMB NBSZ MUNKACSOPORT

OPE albizottságból

Dr. Lakatos András elnök

Bertalan Zsolt tag

Dukáné Kovács Anna tag

Egyed Ferenc tag

SSC&RISK albizottságból

Dávid Béla elnök

Derdák Péter tag

Kiss Gábor szakértő

Imri János szakértő

VERZIÓKÖVETÉS

Kiadott verziók			
VERZIÓ	DÁTUM	VÁLTOZTATÁS	VMB HAT.SZÁM
v1.0	2025.		19/2025(X.17)

TARTALOMJEGYZÉK

VMB NBSZ Munkacsoport	2
Verziókövetés.....	3
I. Bevezetés	5
II. Általános rendelkezések.....	5
1. A Nemzeti szabály célja.....	5
2. A Nemzeti szabály hatálya.....	5
2.1 Személyi hatálya	5
2.2 Tárgyi és területi hatály.....	5
3. Alapvető rendelkezések.....	5
4. Értelmező rendelkezések.....	6
5. Jogszabályi környezet	7
5.1 Európai Unió szabályozás	7
6. pályaműködtetői kapacitásigény felhasználás Nemzeti szabályozás	7
III. Záró rendelkezések.....	10
1. Hatálybalépés	10
2. Felülvizsgálat	10
3. Átmenti rendelkezések	10

I. BEVEZETÉS

A vasúti közlekedésről szóló [2005. évi CLXXXIII. törvény] 30. § (1) bekezdés b) pontjára, valamint a Vasúti Műszaki Bizottságról, a vasúti műszaki előírások és a szakmai állásfoglalások kidolgozására és kiadására vonatkozó szabályokról szóló [1/2021. ITM rendeletben] foglaltakra tekintettel és a 2016/798 irányelv alapján a Vasúti Műszaki Bizottság a következő nemzeti szabályt alkotta meg: Üzemeltetés munkálatok alatt - pályaműködtetői kapacitásigény felhasználás

II. ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. A NEMZETI SZABÁLY CÉLJA

Jelen Vasúti Műszaki Előírás (VME) célja, hogy meghatározza az OPE TSI nyitott kérdéseivel kapcsolatos üzemeltetés munkálatok alatt - pályaműködtetői kapacitásigény felhasználására vonatkozó nemzeti keretszabályokat.

2. A NEMZETI SZABÁLY HATÁLYA

2.1 SZEMÉLYI HATÁLYA

Jelen nemzeti szabály személyi hatálya az országos vasúti pályahálózat-működtetőkre (a továbbiakban: pályahálózat-működtető) és hálózat hozzáféréssel rendelkező vállalkozó vasúti társaságokra terjed ki.

2.2 TÁRGYI ÉS TERÜLETI HATÁLY

Jelen nemzeti szabály tárgyi és területi hatálya kiterjed valamennyi országos jelentőségű vasútvonalra és ezen pályahálózatokon a vasúti forgalmi szolgálat ellátására és a forgalomirányítási tevékenységre, valamint az azzal összefüggő jogokra és kötelezettségekre.

3. ALAPVETŐ RENDELKEZÉSEK

- (1) E nemzeti szabály meghatározza üzemeltetés munkálatok alatt – pályaműködtetői kapacitásigény felhasználására vonatkozó alapvető előírásokat, amelyek figyelembevételével a pályahálózat-működtetők kötelesek a részletes előírásokat tartalmazó közös, egységes hálózati forgalmi utasítást (a továbbiakban: forgalmi utasítás) és hálózati jelzési utasítást (a továbbiakban: jelzési utasítás) készíteni.

- (2) A vasúti közlekedésről szóló 2005. évi CLXXXIII. törvény 30/A.§ (2) bekezdése alapján üzemeltetés munkálatok alatt – pályaműködtetői kapacitásigény felhasználásával összefüggő folyamatokat a pályahálózat-működtető forgalmi és jelzési utasításokban állapítja meg.
- (3) A pályahálózat-működtetőnek új forgalmi utasítás, jelzési utasítás összeállítása vagy a Hatóság által jóváhagyott forgalmi utasítás, jelzési utasítás módosítása esetén, ha az a vasúti közlekedés biztonságát érinti, kockázatértékelést kell készíteni. A Hatóságnak jóváhagyásra megküldött új vagy módosított forgalmi utasításhoz, jelzési utasításhoz csatolni kell a kockázatértékelési eljárás során keletkezett dokumentumokat.

4. ÉRTELMEZŐ RENDELKEZÉSEK

4.1 E NEMZETI SZABÁLY ALKALMAZÁSÁBAN

4.1.1. Általános fogalmak:

4.1.1.1. Munkavégzésért felelős: A pályaműködtetői kapacitásigény felhasználás lebonyolításával kapcsolatos valamennyi tevékenység végzésére kijelölt személy.

Feladatai a következők:

- a munkavonatok, munkagépek forgalomba helyezési igényének benyújtása,
- a vágányzár megkezdésével, lebonyolításával, befejezésével, lemondásával kapcsolatos feladatok végzése,
  - valamennyi biztonsági intézkedés megtétele,
  - a műszaki irányítók munkájának koordinálása,
  - folyamatos kapcsolattartás a forgalmi szolgálattal.

4.1.1.2. Műszaki irányító: Munkavonatok közlekedését érintő biztonsági és közlekedésszabályozási előírásokat meghatározó, a munkavonatok közlekedtetése során az Utasításban előírt tevékenységeket ellátó, valamint a munkavégzés területén a műszaki munkafolyamatokat a helyszínen irányító, felügyelő dolgozó.

4.1.1.3. Pályaműködtetői kapacitásigény felhasználás: Előre tervezett karbantartási, felújítási, fejlesztési munka elvégzése miatt szükséges vágányzár, feszültségmentesítés, biztosítóberendezési kikapcsolás, valamint valamely vasúti pályának, vagy pályaszakasznak vis maior esemény, baleset következményeinek felszámolása miatti vagy annak megelőzése érdekében történő lezárása vagy kapacitásának korlátozása

4.1.1.4. Vágányzár: A vágány, vágányrész vagy bármely elemének előre látott vagy előre nem látott okból történő időleges kizárása a forgalomból

5. JOGSZABÁLYI KÖRNYEZET

5.1 EURÓPAI UNIÓS SZABÁLYOZÁS

- Az Európai Unió vasúti rendszerének forgalomüzemeltetés és -irányítás alrendszerére vonatkozó átjárhatósági műszaki előírásokról és a 2012/757/EU határozat hatályon kívül helyezéséről szóló (EU) 2019/773 végrehajtási rendelete (2019. május 16.)
- Az (EU) 2016/797 európai parlamenti és tanácsi irányelv a vasúti rendszer Európai Unión belüli kölcsönös átjárhatóságáról (2016. május 11.)
- Az (EU) 2019/773 végrehajtási rendeletnek a vonatok végét jelző zárjelzőket érintő különleges esetek fokozatos kivonása tekintetében történő módosításáról szóló (EU) 2021/2238 végrehajtási rendelete (2021. december 15.)
- A Bizottság (EU) 2023/1693 végrehajtási rendelete (2023. augusztus 10.) az Európai Unió vasúti rendszerének forgalomüzemeltetés és -irányítás alrendszerére vonatkozó átjárhatósági műszaki előírásokról szóló (EU) 2019/773 végrehajtási rendelete módosításáról

6. PÁLYAMŰKÖDTETŐI KAPACITÁSIGÉNY FELHASZNÁLÁS NEMZETI SZABÁLYOZÁS

6.1 ÁLTALÁNOS ELŐÍRÁSOK

(1) A pályahálózat-működtető felelős a pályaműködtetői kapacitásigény felhasználás (vágányzár) munkálatok biztonságos végrehajtásáért, és különösen biztosítania kell:

- a) a munkálatok végrehajtásának olyan feltételeit és módját, amely biztosítja a vasúti rendszer biztonságát,
- b) előre tervezett karbantartási, felújítási, fejlesztési munka elvégzése miatt szükséges vágányzárt, feszültségmentesítést, biztosítóberendezési kikapcsolást (pályaműködtetői kapacitásigény felhasználást), az általa meghatározott szervezet engedélyezhet,
- c) a pályaműködtetői kapacitásigény tervezési irányelveire, tervezésének vasútüzemi és műszaki feltételeire, az engedélyezési, jóváhagyási folyamatokra, típusaira és az azokra

vonatkozó igénylési határidőkre, a forgalmi technológia és koordinációs intézkedési terv készítésével kapcsolatos eljárásra vonatkozó részletes előírásokat külön utasításban határozza meg,

d) a Végrehajtási Utasítás és a vágányzári, feszültségmentesítési, biztosítóberendezési kikapcsolási utasítás készítésére, tartalmára, valamint az érdekeltek részére történő megküldésére vonatkozó előírást,

e) az érdekeltek értesítését a pályaműködtetői kapacitásigény felhasználás engedélyezéséről,

f) azt, hogy a vágányzári, feszültségmentesítési, biztosítóberendezési kikapcsolási utasításban legyen meghatározva névvel és elérhetőséggel együtt az előírt érvényes vizsgákkal rendelkező, pályaműködtetői kapacitásigény felhasználásáért felelős személy, személyek (továbbiakban: munkavégzésért felelős,

g) pályaműködtetői kapacitásigényt csak a vágányzári, feszültségmentesítési, biztosítóberendezési kikapcsolási utasításban névvel és elérhetőséggel meghatározott munkavégzésért felelős használhat fel,

h) az előre látott pályaműködtetői kapacitásigény felhasználás tényleges megkezdésének feltételeire és engedélyezésére vonatkozó előírásokat,

i) a közös pályaműködtetői kapacitásigény felhasználás esetére vonatkozó előírásokat,

j) a nem tervezhető üzembiztonsági pályaműködtetői kapacitásigény felhasználásra vonatkozó eltérő szabályokat meghatározza,

k) az érintett személyzet értesítését a pályaműködtetői kapacitásigény felhasználásról,

l) az eljárás szabályait a pályaműködtetői kapacitásigény felhasználásának befejezésére és annak esetleges túllépésekor,

m) az értesítést az új vagy megváltoztatott helyzetről,

n) a pályaműködtetői kapacitásigény felhasználás nyilvántartását,

o) a munkálatok szakszerű és biztonságos végrehajtását, biztosítva, hogy a munkavállalók és a külső vállalkozó személyzet ismerje az általa meghatározott biztonsági intézkedéseket,

p) a munkavonatok biztonságos közlekedését,

q) a munkavonatok – munkagépek – biztonságos közlekedését a vágányzárolt és építés alatt lévő vágányokon,

r) a vágányzárolt pályarész fedezését, és.

s) a munkaterületek fedezését.

6.2 A PÁLYAHÁLÓZAT-MŰKÖDTETŐNEK FORGALMI UTASÍTÁSBAN KELL MEGHATÁROZNI

- a) az előre tervezett pályaműködtetői kapacitásigény felhasználás tervezését és engedélyezését,
- b) milyen intézkedéseket kell megtenni a pályaműködtetői kapacitásigény felhasználás engedélyezése előtt,
- c) kinek és hogyan kell értesíteni az érdekelteket az előre látott pályaműködtetői kapacitásigény engedélyezéséről,
- d) ki jogosult a pályaműködtetői kapacitásigény felhasználására,
- e) az előre látott pályaműködtetői kapacitásigény felhasználásának megkezdésére vonatkozó előírásokat,
- f) a közös pályaműködtetői kapacitásigény felhasználására vonatkozó előírásokat,
- g) a nem tervezhető üzembiztonsági pályaműködtetői kapacitásigény felhasználásra vonatkozó eltérő rendelkezéseket,
- h) a pályaműködtetői kapacitásigény felhasználáshoz szükséges biztonsági intézkedéseket,
- i) valamennyi érintett személyzet értesítését a pályaműködtetői kapacitásigény felhasználásról,
- j) a pályaműködtetői kapacitásigény felhasználásának befejezésekor és annak esetleges túllépésekor követendő eljárást,
- k) az új vagy megváltoztatott helyzetről történő értesítést,
- l) a pályaműködtetői kapacitásigény felhasználás nyilvántartására vonatkozó előírásokat,
- m) a munkavonatok közlekedtetésére vonatkozó szabályokat, valamint
- n) a munkavonatok – munkagépek – közlekedésének szabályozását a vágányzárolt és építés alatt lévő vágányokon.

(2) Jelzési utasításhoz kapcsolódó előírások

- a) A pályahálózat-működtetőnek jelzési utasításban kell meghatározni a vágányzárolt pályarész fedezésére vonatkozó előírásokat.
- b) A pályahálózat-működtetőnek jelzési utasításban kell meghatározni a munkaterületek fedezésére vonatkozó előírásokat.

III. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

1. HATÁLYBALÉPÉS

Jelen nemzeti szabály az Európai Unió Vasúti Ügynöksége (ERA) egyetértését követően a Hatóság által kerül kiadmányozásra.

Rendelkezéseit a kiadmányozást követő naptól kell alkalmazni.

2. FELÜLVIZSGÁLAT

Az Európai Unió vasúti rendszerének forgalomüzemeltetés és -irányítás alrendszerére vonatkozó átjárhatósági műszaki előírások módosításának függvényében.

3. ÁTMENTI RENDELKEZÉSEK

-